Suvi Aherto/MTV Oy

Lausunto
5.11.2024

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

HE 184/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion televisio- ja radiorahastosta annetun lain 3 § muuttamisesta

MTV kiittää mahdollisuudesta lausua otsikon asiasta.

Yleisradiolla on yhteiskunnassamme tärkeä ja merkittävä rooli. Samaan aikaan on tärkeää katsoa kokonaisuutta koko mediakentän osalta: varmistamme mediakentällä ehdottoman tärkeän moniäänisyyden sekä kansallisen tiedon huoltovarmuuden vain siten, että sekä julkinen että kaupallinen media tulevat sääntelyssä huomioiduiksi ja kokonaisuus on tasapainossa. Yleisradion rahoituksen indeksikorotusten jäädytys vuosina 2025 - 2027 parantaa tasapainoa osaltaan hieman, mutta olennaisempaa on, miten rahoituksen maltillinen pieneminen Ylessä kohdentuu.

Julkinen sektori tehostaa tällä hetkellä toimintaansa merkittävästi taloudellisen paineen alla. Samaan aikaan kaikki suuret mediatalot ovat käyneet läpi toiminnan tehostamista ja muutosneuvotteluita. Yle on sekä osa julkista sektoria että mediatalo, sen toimintaa ja taloutta on voitava tehostaa siinä missä muutakin julkista sektoria ja koko mediakenttää. Tämä on reilua ja perusteltua. Konkreettisena esimerkkinä: Ylen henkilötyövuodet ovat kasvaneet vuodesta 2022 vuoteen 2023 3343:stä 3360:een. Vertailun vuoksi esimerkiksi MTV:n henkilötyövuodet ovat n. 400, ml. MTV Uutiset.

Yle ei yksin riitä turvaamaan median moniäänisyyttä Suomessa. Tulevaisuuden kauhukuva on, että mediakentässä jäljellä olisivat vain kansainvälisten jättien hallitsema some sekä veronmaksajien rahoittama media. Siksi on erittäin tärkeää pitää esillä koko mediakentän moniäänisyyttä ja vastuullisen, riippumattoman journalismin elinvoimaa. Trollitehtaat ja propagandakoneistot hoitavat geopoliittisten epävarmuuksien aikana omaa tehtäväänsä sosiaalisen median kautta.

Vastuullinen, moniääninen journalistinen media tarvitaan ehkäisemään negatiivisia kehityskulkuja, eikä tätä kannata jättää vain verorahoitteisen median hoidettavaksi. Mediapolitiikassa on syytä hakea kokonaisuutta, joka on tasapainossa ja katsomme, että hoitamalla Ylen rahoituksen maltillista pienenemistä viisaasti, tätä voidaan myös edistää. Luonnoksessa mainituilla maltillisilla muutoksilla ei heikennetä median moniäänisyyttä tai sananvapautta, vaan niitä voidaan jopa vahvistaa.

Ylellä on merkittävä ja kiistaton rooli esimerkiksi kotimaisten kielten ja kulttuurin tärkeänä ei-kaupallisten sisältöjen julkaisijana ja säilyttäjänä. Se kuuluu yhteiskuntamme palvelemiseen ja on erittäin perusteltua verovarojen käyttöä.

Samaan aikaan markkinaosuuksista kilpailu muun median kanssa ei kuulu Ylen perustehtäviin. Esimerkkinä: Ylellä on tv:n katselussa suurin julkisten toimijoiden osuus Pohjoismaissa. Tässä olisi varmasti mahdollista rahoituksenkin maltillisesti pienentyessä tehdä uudelleenpohdintaa ja -kohdentamista tavalla, jolla varmistetaan kaupallisten medioiden elinvoimaa vaarantamatta Ylen perustehtävää. Mainosmarkkinalla kotimaiset mediat kilpailevat vahvimmin kansainvälisiä jättejä vastaan, jotka ovat napanneet mainospotista jo kaksi kolmannesta.

MTV Oy Konepajankuja 7, 00510 Helsinki • Postiosoite: 00033 MTV • suvi.aherto@mtv.fi • Puh.010 300 300
Kotipaikka Helsinki • Y-tunnus 1093944-1

Tilannetta helpottaisi Ylen roolin hahmottuminen kilpailemaan vähemmän sellaisilla sektoreilla, jotka myös kaupallinen media pystyy hoitamaan, esimerkkeinä suuret viihdetuotannot viikonlopun illoissa, kansainväliset ohjelmakirjastot tai urheiluoikeudet - joissa voidaan tehdä myös yhteistyötä. Pidämme tärkeänä ja perusteltuna, että Ylen rahoituksen muutoksessa tämä näkökulma tulee huomioiduksi.

Kunnioittavasti,

Suvi Aherto
suvi.aherto@mtv.fi